

[Ministeren for farverningsbekæmpelse.]

til en rationel tilrettelæggelse af kontrollen med anvendelsen af tilsætningsstoffer gør en samling af dette tilsyn ønskelig.

Bestemmelsen om tilsætningsstoffer i lovforslagets § 14 indebærer en meget væsentlig nydannelse ved at give udtrykkelig hjemmel for at indføre det såkaldte positivlistesystem for anvendelsen af tilsætningsstoffer til levnedsmidler. Efter den gældende levnedsmiddellovs § 12 arbejder man i princippet med negative lister, hvorefter et hvilket som helst stof kan tilsættes levnedsmidlerne, når anvendelsen af dette stof blot ikke udtrykkeligt er forbudt. Og forbudt blev det i praksis kun, hvis det ved undersøgelser var sandsynliggjort, at stoffet var sundhedsskadeligt.

Et positivlistesystem går derimod ud på, at kun de stoffer må anvendes til levnedsmidlerne, som udtrykkeligt er tilladt som tilsætningsstoffer. Systemet gør det derfor muligt at forlange tilvejebragt sandsynlighed for, at et stof ikke vil have sundhedsskadelige virkninger for forbrugerne ved anvendelse i den ønskede mængde — og at forlange denne sandsynliggørelse, inden stoffet tages i anvendelse.

Opstilling af en positivliste for anvendelsen af tilsætningsstoffer til levnedsmidler er et ganske kompliceret arbejde. En intern arbejdsgruppe under ledelse af direktør Emil Poulsen, instituttet for levnedsmiddeltoksikologi ved statens levnedsmiddelinstitut, er i gang hermed. Jeg regner med, at jeg i sidste halvdel af januar kan forelægge arbejdsgruppens udkast til positivliste til orientering og drøftelse i folketingets miljøudvalg. I betragtning af emnets omfang vil der selv sagt endnu på dette tidspunkt stå en række spørgsmål tilbage til forhandling mellem ministeriet og erhvervs- og forbrugerorganisationerne.

Positivlisten vil blive opbygget efter det system, der kendes fra f. eks. Sverige og Canada. Listen skal således angive for de enkelte levnedsmidler eller grupper af levnedsmidler, hvilke stoffer der må anvendes netop i disse og i hvilke mængder, og til lige indeholde en samlet fortegnelse over de tilsætningsstoffer, der må anvendes i levnedsmidler, der markedsføres herhjemme; stofferne ordnes i grupper efter deres formål f. eks. farvestoffer, konserveringsmidler osv.

Som et udgangspunkt for udarbejdelsen af

positivlisten har arbejdsgruppen kunnet støtte sig til det internationale arbejde, der er udført af ekspertgrupper under FAO og WHO. Disse grupper har vurderet den acceptable daglige indtagelse af en lang række tilsætningsstoffer. For at vurdere, i hvilke levnedsmidler de enkelte stoffer kan tillades anvendt og i hvilke mængder, må man også tage hensyn til den vægt, hvormed de pågældende levnedsmidler må antages at indgå i det nogenlunde normalt sammensatte forbrug i Danmark.

Ved den endelige udformning af positivlistens indhold må man selv sagt også have for øje, at der ofte er betydelige fordele forbundet med anvendelsen af tilsætningsstoffer. Således kan tilsætning af konserveringsmidler ofte være nødvendig for at opnå en rimelig holdbarhed også efter, at forbrugeren har åbnet varens pakning uden måske at have brugt hele indholdet med det samme — og f. eks. må nitrit, uanset den påviste risiko for sundhedsskadelige virkninger fra dette stof, tillægges en betydelig værdi, når stoffet anvendes til at forhindre vækst af den farlige botulinusbakterie, der kan udvikle en dødbringende gift. I bestræbelserne for at undgå sundhedsfare fra tilsætningsstoffer må vi ikke gå så langt, at vi i stedet forringer levnedsmidlernes sundhedsmæssige og ernæringsmæssige kvalitet. Det vil også være i strid med både forbrugernes og erhvervslivets interesser, hvis vi administrerer reglerne om tilsætningsstoffer på en sådan måde, at en ønskelig udvikling af nye produkter forhindres, og dette er da heller ikke vort formål.

Jeg vil gerne nævne, at vi allerede i begyndelsen af juli måned orienterede både erhvervene og forbrugerne om det første, meget foreløbige arbejde med en positivliste. Der har siden været ført omfattende drøftelser om en række spørgsmål, og der ydes en positiv og imødekommande indsats med hensyn til løsning af den foreliggende opgave.

De regler, som opstilles om levnedsmidler, bør ikke indskrænkes til alene at være af afværgende karakter, beskyttelse mod sundhedsfare. Reglerne må også positivt tage hensyn til den stigende viden om og interesse for kvalitetsmæssige og ernæringsmæssige forhold. Den specielle bestemmelse i forslaget § 17 giver mulighed for at påbyde